

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

2011/2069(INI)

20.9.2011

VÉLEMÉNY

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részéről

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban (2010)

(2011/2069(INI))

Előadó: Lívia Járóka

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felhívja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- tekintettel a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló, 1979-ben elfogadott ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 157. cikkére,
- tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemterv (2006–2010) eredményeinek értékeléséről és az előremutató ajánlásokról szóló, 2010. június 17-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, és különösen annak 1., 2., 3., 4., 5., 21. és 23. cikkére,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága (CM/Rec(2010)5 számú) a szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló diszkrimináció elleni küzdelemről szóló ajánlására, valamint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése ugyanezen témáról szóló ajánlására és határozatára (1915. sz. ajánlás és 1728. sz. határozat),
- tekintettel az Európai Tanács által 2011 márciusában elfogadott, a férfiak és a nők közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020),
- tekintettel az Európai Bizottságnak a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiájára (2010–2015) (COM(2010)0491),
- tekintettel az Alapjogi Ügynökségnek a homofóbiáról, a transzfóbiáról, valamint a szexuális irányultság és a nemi identitás alapján történő megkülönböztetésről szóló jelentésére (2010),
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtására irányuló stratégiáról szóló, 2010. október 19-i bizottsági közleményre (COM(2010)0573) végleges),
- tekintettel az Európa Tanács nők elleni erőszak és a családon belüli erőszak megelőzéséről és leküzdéséről szóló, 2011. április 7-i egyezményére (CM(2011)49 végleges),
- tekintettel a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és körvonalairól szóló 2011. április 5-i állásfoglalására²,

A. mivel az Alapjogi Charta jogilag kötelezővé tétele révén (az EUSZ 6. cikke) a Lisszaboni

---

¹ P7_TA(2010)0232.

² P7_TA(2011)0127.

Szerződés hatálybalépése új helyzetet teremtett az EU-ban az emberi jogok területén;

- B. mivel az évek során tett előrelépések ellenére a nők és férfiak között még számos területen nem biztosított az egyenlőség, mint például a munkaerőpiacon, a magánéletben, valamint a sztereotípiák és a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelem terén;
  - C. mivel a férfiak és nők közötti egyenlőséget a Charta alapvető jogként ismeri el, és mivel mindenfajta diszkriminációval szemben fel kell lépni;
  - D. mivel a férfiak és nők közötti egyenlőségről szóló irányelvek előírják a tagállamok számára, hogy hozzanak létre vagy jelöljenek ki testületeket az egyenlőség előmozdítása érdekében, többek között azért, hogy független támogatást biztosítsanak a diszkrimináció áldozatainak;
1. megerősíti, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke értelmében az Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a szolidaritás, a jogállamiság, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának oszthatatlan és egyetemes értékkezősségén alapul, s így az Európai Unió területén élő valamennyi személyre vonatkozik, ideértve a kisebbségekhez tartozó személyeket is;
  2. kéri a Bizottságot, hogy alaposan ellenőrizze a férfiak és nők egyenlőségére vonatkozó uniós jogszabályok tagállamokban történő végrehajtását;
  3. üdvözli a Bizottság első éves jelentését az EU Alapjogi Chartájának alkalmazásáról; üdvözli a Tanács következtetéseit, különösen azon elkötelezettségére vonatkozóan, hogy eleget tegyen az EU nemek közötti egyenlőségre vonatkozó, a Szerződésben említett törekvéseinek;
  4. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a jogszabályok kidolgozása során és az Európai Unión belül az alapvető jogok helyzetének elemzésekor vegyék figyelembe a nők sajátos igényeit és problémáit;
  5. emlékeztet arra, hogy a Charta 23. cikke kimondja: „A férfiak és nők közötti egyenlőséget minden területen, így a foglalkoztatás, a munkavégzés és a díjazás területén is biztosítani kell. Az egyenlőség elve nem akadályozza, hogy az alulreprezentált nem számára különleges előnyöket biztosító rendelkezéseket tartsanak fenn vagy hozzanak meg”; hangsúlyozza, hogy ez semmi esetre sem akadályozza más alulreprezentált csoportok jogait, mint például a gyermekekét (24. cikk), az idősekét (25. cikk), valamint a fogyatékkal élőkét (26. cikk); kiemeli továbbá, hogy a Charta 21. cikke világosan kimondja, hogy tilos a másokkal szembeni mindenfajta diszkrimináció, akár genetikai tulajdonság, akár szexuális irányultság alapján;
  6. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak fő áldozatai a nők; rámutat, hogy az erőszak és az erőszak veszélye megsérti az élethez, biztonsághoz, szabadsághoz, méltósághoz, valamint testi és szellemi épséghez való jogot, és komoly fenyegetést jelent az ilyen erőszak áldozatainak testi és szellemi egészségére nézve; hangsúlyozza, hogy az ilyen erőszak következményei, amelyek az Európai Közösségben oly szerteágazóan jelen vannak, ténylegesen az alapvető jogok megsértését és valódi egészségügyi problémát jelentenek, továbbá valamennyi állampolgár számára akadályozzák az állampolgári jogok

biztonságos, szabad és igazságos gyakorlását;

7. tudomásul veszi a Bizottságnak az áldozatok jogairól szóló csomagját; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nők elleni erőszakot nem veszi megfelelően figyelembe; kéri a Bizottságot, hogy indítson átfogó politikai stratégiát a nemi alapú erőszak ellen, és készítsen el egy olyan irányelvet, amely a nők és lányok ellen irányuló diszkrimináció és erőszak minden formájának leküzdését és felszámolását célozza az EU minden tagállamában;
8. a túlzott elvárások és félreértések elkerülése érdekében kéri a Bizottságot, hogy a polgároknak ne csak az Alapjogi Chartában foglalt jogokról adjon jobb tájékoztatást, hanem a Charta hatályáról is; emlékeztet e tekintetben az európai e-igazságszolgáltatási portálra; ezenkívül kéri a tagállamokat, hogy a civil társadalom körében növeljék a Chartával kapcsolatos tudatosságot azáltal, hogy folyamatos párbeszédet folytatnak a megfelelő nem kormányzati és különösen a női szervezetekkel, mivel a sztereotípiák és a diszkrimináció terén az ő szakértelmük felbecsülhetetlen, hiszen az idő már bebizonyította, hogy a leggyakoribb és legkiszolgáltatottabb áldozatok mindig a nők;
9. üdvözlí, hogy az Alapjogi Ügynökség homofóbiáról, a transzfóbiáról, valamint a szexuális irányultság és a nemi identitás alapján történő megkülönböztetésről szóló jelentésébe belevette a transzneműek jogait is, valamint hogy azokat a Bizottság a férfiak és a nők közötti egyenlőségről szóló, a 2010–2015-ös időszakra vonatkozó stratégiába is belefoglalta; emlékezteti a Bizottságot arra, hogy a nemi alapú diszkrimináció terén figyelembe kell venni a nemi identitást is, különös tekintettel a 2004/113/EK és a 2006/54/EK irányelv jövőbeli felülvizsgálata során;
10. megjegyzi, hogy a transzneműek diszkriminációval és megbélyegzéssel szembesülnek, és nem élvezik teljes mértékben a méltósághoz és integritáshoz való jogukat, mivel 21 tagállam kényszersterilizálást és/vagy válást ír elő számukra; kéri a Bizottságot, hogy teljes mértékben vegye bele a nemi identitást a nemi alapú diszkriminációval kapcsolatos kérdésekbe, beleértve a jogalkotási javaslatokat és felülvizsgálatokat; kéri a tagállamokat, hogy töröljék el a sterilizálást és az egyéb kötelező orvosi kezeléseket, valamint a válással kapcsolatos előírásokat, amelyek ellentmondanak a transzneműek méltósághoz és integritáshoz fűződő jogának;
11. kéri a Bizottságot, hogy az elkövetkezendő évek során vegye fontolóra jogi keret létrehozását a többszörös és interszekcionális megkülönböztetés kérdéséről;
12. hangsúlyozza, hogy támogatni kell mindenfajta sztereotípiák és diszkriminatív viselkedés speciális programok, fellépések és kampányok révén történő visszaszorítását, bevonva azokat a tagállamokat, a szociális partnereket, a nem kormányzati szervezeteket és a parlamenti képviselőket;
13. aggodalmát fejezi ki bizonyos tagállamok tekintetében a nők szexuális és reprodukciós jogai és egészsége miatt; kiemelten kéri a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben valamennyi pár és egyén arra vonatkozó alapvető jogát, hogy szabadon és felelősen dönthessenek gyermekeik számáról, ütemezéséről és a gyermekvállalás idejéről, valamint hogy ennek megvalósítása érdekében rendelkezésükre álljanak a szükséges információk és módszerek, beleértve az egészségügyi ellátást, a legális és biztonságos abortuszt, valamint a megbízható, biztonságos és megfizethető fogamzásgátlást;

14. hangsúlyozza, hogy küzdeni kell a gyermekek elleni szexuális bűncselekmények ellen, különösen az interneten, amely globális hatással rendelkezik; ezért kéri, hogy küszöbönálló éves jelentése vizsgálja meg a gyermekek védelmét és az e téren elért haladást; emlékeztet azonban arra, hogy a gyermekek védelme továbbra is főleg a tagállamok hatásköre marad;
15. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bizonyos tagállamokban az esélyegyenlőséggel foglalkozó szervezetek által összegyűjtött adatok minősége gyenge, és hiányzik a diszkrimináció oka (pl. nem, kor) vagy a területek (pl. foglalkoztatás, oktatás) szerinti bontás; az Európai Unión belül az alapvető jogok számos területén objektív, megbízható és összehasonlítható adatok gyűjtése és elemzése tekintetében emlékeztet az Alapjogi Ügynökség fontos szerepére;
16. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy pontos adatokat gyűjtsenek a nők Európai Unión belüli helyzetéről az emberi jogok vonatkozásában;
17. kéri a Bizottságot, hogy írjon elő a tagállamok számára az Alapjogi Charta megvalósítására vonatkozó éves jelentéstételt;
18. kéri a Bizottságot, hogy hatékonyabban kommunikáljon a Charta alkalmazására vonatkozóan a polgároktól kapott panaszok, levelek, kérdések és petíciók típusairól; üdvözl minden konkrét információt, amelyet a Bizottság a nemi alapú diszkriminációhoz kapcsolódó panaszokra vonatkozóan biztosít az Európai Parlament Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottsága számára, további elemzés céljából; kéri, hogy a Bizottság adjon széles körű tájékoztatást az alapvető jogok Európai Unión belüli helyzetéről szóló, soron következő éves jelentéseiről, hogy fokozottan felhívja a figyelmet a demokrácia hiányosságaival és az alapvető jogok megsértésével szembeni intézkedések fontosságára;
19. kéri a Bizottságot, hogy találjon hatékony módokat az Alapjogi Chartát sértő esetek, többek között az alapvető jogok megsértésével kapcsolatos különös esetek nyomon követésére, és végezzen eseti ellenőrzéseket minden tagállamban a teljesítetlen kötelezettségvállalások azonosítása érdekében;
20. hangsúlyozza, hogy a rendkívüli szegénység és a polgárok társadalmi kirekesztése nem értelmezhető pusztán gazdasági síkon a számadatok alapján, hanem azokat az alapvető jogok megsértése szempontjából is vizsgálni kell.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	15.9.2011
A zárószavazás eredménye	+ : 29 - : 1 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Izaskun Bilbao Barandica, Jill Evans, Christa Klauf, Kartika Tamara Liotard, Mariya Nedelcheva, Katarína Neved'alová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Joanna Senyszyn